

Marek Delong¹

Sprawozdanie z międzynarodowej konferencji naukowej „Współczesna polityka bezpieczeństwa – aspekty militarne i społeczno-gospodarcze”, Rzeszów, 17–18 października 2017 r.

W październiku 2017 r. odbyła się w siedzibie Uniwersytetu Rzeszowskiego międzynarodowa konferencja naukowa nt. „Współczesna polityka bezpieczeństwa – aspekty militarne i społeczno-gospodarcze”. Organizatorami tego przedsięwzięcia były Instytut Nauk o Polityce Uniwersytetu Rzeszowskiego, Instytut Historii Uniwersytetu Rzeszowskiego, Narodowa Akademia Wojsk Lądowych im. hetmana Petra Sahajdacznego we Lwowie, Lwowski Uniwersytet Narodowy im. Iwana Franki, Wydział Stosunków Międzynarodowych. Współorganizatorem spotkania było Województwo Podkarpackie. Konferencja została objęta honorowym patronatem Jego Magnificencji Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz Marszałka Województwa Podkarpackiego.

W skład komitetu organizacyjnego weszli: dr hab. Marek Delong (przewodniczący, Instytut Nauk o Polityce), dr Paweł Korzeniowski (z-ca przewodniczącego, z-ca Dyrektora Instytutu Historii) oraz sekretarze: dr Mira Malczyńska-Biały (InoP) i dr Grzegorz Pawlikowski (InoP).

Konferencja dotycząca tematyki współczesnej polityki bezpieczeństwa ma na Uniwersytecie Rzeszowskim charakter cykliczny – jest organizowana corocznie od roku 2014. W ostatnim z tego cyklu międzynarodowym wydarzeniu naukowym, które miało miejsce w dniach 17–18 października 2017 r., wzięło udział 35 ekspertów ze środowiska naukowego, cywilnego

¹ Dr hab. Marek Delong, prof. UR, Instytut Nauk o Polityce, Wydział Socjologiczno-Historyczny, Uniwersytet Rzeszowski, al. mjr. W. Kopisto 2a, 35-959 Rzeszów, e-mail: m-delong77@o2.pl

oraz wojskowego z Polski i Ukrainy. Znaleźli się wśród nich m.in. przedstawiciele Uniwersytetu Rzeszowskiego, Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, Politechniki Opolskiej, Politechniki Rzeszowskiej.

Uroczystego otwarcia konferencji oraz przywitania gości dokonał Jego Magnificencja Rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. dr hab. Sylwester Czopek. W swoim wystąpieniu wskazał na uniwersalizm oraz aktualny charakter problematyki konferencji. Zachęcił wszystkich uczestników do interdyscyplinarnej dyskusji oraz wymiany poglądów. Podczas uroczystego otwarcia konferencji głos zabrali prof. dr hab. Agnieszka Pawłowska, dyrektor Instytutu Nauk o Polityce, oraz prof. dr hab. Andrzej Bonusiak, dyrektor Instytutu Historii. Reprezentujący komitet organizacyjny dr hab. Marek Delong podziękował za przybycie oraz zaznaczył, że konferencja stanowi szeroką płaszczyznę do wieloaspektowej debaty na temat współczesnej polityki bezpieczeństwa w wymiarze krajowym, europejskim i międzynarodowym.

Obrady odbywały się w sześciu panelach, w których swoje badania przedstawiali pracownicy naukowcy oraz specjaliści z organizacji pozarządowych. Na sesjach nie zabrakło także studentów, wśród których większość stanowili studenci nowo otwartego w Instytucie Nauk o Polityce kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne.

Pierwszą sesję, zatytułowaną „Współczesne problemy bezpieczeństwa międzynarodowego”, prowadził dr hab. Grzegorz Bonusiak, pracownik Instytutu Nauk o Polityce UR. Wystąpienia zainaugurowała prof. Beata Molo z Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego referatem *Niemcy wobec globalnych wyzwań bezpieczeństwa energetycznego w drugiej dekadzie XXI wieku*.

Drugim prelegentem był dr hab. Andrzej Zapałowski (UR), który przeprowadził analizę współczesnych trendów w konfliktach o niskiej intensywności w Europie. W wystąpieniu przedstawił charakterystykę oraz współczesne przykłady europejskich konfliktów o niskiej intensywności. Kolejny referat *Ewolucja treści systemu bezpieczeństwa zbiorowego jako składnika teorii organizacji międzynarodowych* wygłosili doc. Oleksandr Kuchyk i dr Halyna Kuchyk z Wydziału Stosunków Międzynarodowych Lwowskiego Uniwersytetu Narodowego im. Iwana Franki. Kolejnym prelegentem był prof. Bartosz Wróblewski (INoP), który przedstawił referat zatytułowany *Paradoks demokratyzacji państw arabskich na przykładzie wybranych wydarzeń politycznych w Haszymidzkim Królestwie Jordanii w latach 1952–2010*. Listę prelegentów w tej sesji zamknął prof. Krzysztof Żarna, wygłaszając referat *Działal-*

ność Międzynarodowego Trybunału Karnego ds. Zbrodni w byłej Jugosławii – *casus Rastislava Krsticia*.

Obrady w sesji drugiej, zatytułowanej „Polityka bezpieczeństwa Unii Europejskiej i państw członkowskich”, poprowadziła prof. Beata Molo. Jako pierwszy wystąpił dr hab. Grzegorz Bonusiak, który przedstawił referat pt. *Przemiany w polityce migracyjnej Królestwa Szwecji wobec imigrantów w dobie „kryzysu uchodźczego”*. Następnie głos zabrały doc. Oksana Krayevska i mgr Khrystyna Vogel z Wydziału Studiów Międzynarodowych Lwowskiego Uniwersytetu Narodowego im. Iwana Franki. Przedstawiły bardzo aktualne zagadnienie procesów migracyjnych w Unii Europejskiej. Kolejna prelegentka z Uniwersytetu Lwowskiego, doc. Marianna Gładysz, przeprowadziła wnikliwą analizę zagadnienia *Role of regional and sub regional alliances in the European security system (case of the Baltic-Black Sea region)*. Następny referat, zatytułowany *Unia Europejska w czasach kryzysów: w poszukiwaniu nowego paradygmatu polityki bezpieczeństwa*, wygłosił dr Filip Tereszkievicz z Politechniki Opolskiej. Na zakończenie drugiej sesji wystąpiła dr Anna Paterek z Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, która poddała analizie *Kryzys europejskiej polityki bezpieczeństwa i obrony w świetle 53. Monachijskiej Konferencji Bezpieczeństwa*.

Sesja trzecia, zatytułowana „Polityka bezpieczeństwa w wymiarze wewnętrznym”, była ostatnią w pierwszym dniu konferencji. Obrady moderował dr hab. Andrzej Zapałowski. Jako pierwszy wystąpił dr hab. Marek Delong z referatem pt. *Miejsce Rosji w strukturze międzynarodowej według Jewgienija Primakowa*. Następnie dr Arkadiusz Machniak z Regionalnego Towarzystwa Naukowego w Przeworsku przedstawił problem ekoterroryzmu jako zagrożenia o charakterze ponowoczesnym. Kolejny referat wygłosiła doc. Olena Szczurko (Narodowa Akademia Wojsk Lądowych we Lwowie), która poddała analizie problem bezpieczeństwa informacyjnego państwa w kontekście współczesnych zagrożeń. Następnym prelegentem był dr Grzegorz Milewski z Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim, który omówił wybrane zagrożenia bezpieczeństwa wymagające użycia policyjnych służb specjalnych. Kolejny referat nt. *Attaché obrony (wojskowy) – rola i zadania w działaniach na rzecz bezpieczeństwa* wygłosiła dr Sabina Olszyk z Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie. Po niej wystąpiła dr Mira Malczyńska-Biały, przedstawiając referat pt. *Normalizacja europejska a bezpieczeństwo konsumentów*. Listę prelegentów w sesji trzeciej zamknęła mgr Katarzyna Malinowska z Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie referatem nt. *Zmiany kierunków współczesnej turystyki wywołane zagrożeniem terrorystycznym*. Pierwszego dnia

obrad doszło do interesującej dyskusji naukowej, którą trudno było zakończyć w czasie obrad, więc uznano zgodnie, że zostanie ona przeniesiona do kularów. Należy zaznaczyć, że wymiana poglądów miała miejsce także podczas uroczystej kolacji.

Drugiego dnia konferencji obrady kontynuowano w trzech sesjach tematycznych. Pierwszą, zatytułowaną „Aspekty militarne współczesnej polityki bezpieczeństwa”, moderował prof. Krzysztof Żarna. Wystąpili w niej prof. dr hab. Andrij Kharuk oraz mgr Emiliya Kazan z Narodowej Akademii Wojsk Lądowych we Lwowie z referatem *Lotnictwo medyczne Sił Zbrojnych Ukrainy: historia i zastosowanie*. Następni prelegenci z Narodowej Akademii Wojsk Lądowych we Lwowie, doc. Oleg Ivachiv i mgr Natalia Marcinko, skoncentrowali się na problemie wojny hybrydowej w wymiarze gospodarczym. Kolejne wystąpienie należało do dr. Piotra Bajora z Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, który w bardzo interesujący sposób przedstawił proces transformacji polityki bezpieczeństwa NATO. Dwa ostatnie referaty w tej sesji wygłosili wykładowcy z Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie. Pierwszy z nich, dr Rafał Kopeć, poddał analizie politykę kosmiczną USA. Następnie dr Przemysław Mazur podjął temat *Szwecja w obliczu zagrożenia militarne ze strony Rosji*. Obaj prelegenci wywołali żywe zainteresowanie publiczności, wśród której ponownie znalazła się duża ilość studentów.

Punktem centralnym drugiej sesji drugiego dnia obrad konferencyjnych, moderowanej przez prof. Bartosza Wróblewskiego, był konflikt na Ukrainie jako wyzwanie dla współczesnej polityki bezpieczeństwa. Jako pierwszy głos zabrał prof. dr hab. Jurij Prysiażniuk, kierownik Wydziału Stosunków Międzynarodowych na Uniwersytecie Narodowym im. Iwana Franki we Lwowie, który przeprowadził analizę problemu bezpieczeństwa narodowego państwa w warunkach wojny hybrydowej. Po nim wystąpił mgr Piotr Kułakowski z niezwykle interesującym referatem pt. *Ryzyko wykorzystania separatyzmów etnicznych w konflikcie hybrydowym na przykładzie Zakarpacia na Ukrainie*. Kolejny referat wygłosił dr Paweł Korzeniowski, poddając analizie działania ukraińskich wojsk lądowych na wschodzie Ukrainy od momentu aneksji Krymu do końca 2016 r. W następnym referacie dr Grzegorz Pawlikowski odpowiedział na pytanie, w jaki sposób konflikt na Ukrainie wpłynął na zmianę polityki bezpieczeństwa państw nadbałtyckich i skandynawskich. Ostatnie w tej sesji wystąpienie należało do dr. Mariusza Ruszela z Politechniki Rzeszowskiej i dotyczyło ważnej dla bezpieczeństwa energetycznego Ukrainy kwestii dywersyfikacji dostaw gazu ziemnego.

Ostatnia sesja konferencji, moderowana przez dr. hab. Marka De-longa, była poświęcona wybranym problemom polskiej polityki bezpie-

czeństwa. Jako pierwsi wystąpili wykładowcy Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Rzeszowskiego: dr Dorota Semków, która przedstawiła kryminologiczno-kryminalistyczne aspekty zjawiska handlu ludźmi w kontekście bezpieczeństwa publicznego, oraz dr Karol Bajda z referatem *Zjawisko narkomanii w kontekście bezpieczeństwa publicznego. Problematyka kryminologiczno-kryminalistyczna*. Kolejną prelegentką była dr Grażyna Stojak (Instytut Archeologii Uniwersytetu Rzeszowskiego), która wygłosiła referat zatytułowany *Wpływ nielegalnych upamiętnień UPA na stan bezpieczeństwa wewnętrznego w południowo-wschodniej Polsce*. Obrady konferencyjne zakończyło wystąpienie dra Tomasza Kozieli (Instytut Nauk o Polityce Uniwersytetu Rzeszowskiego) pt. *Sojusznicy i wrogowie LPR w środowisku międzynarodowym*.

Konferencja stanowiła wartościowe wydarzenie naukowe, które umożliwiło przeprowadzenie analizy wybranych problemów polityki bezpieczeństwa przedstawianych wieloaspektowo. W swoich wystąpieniach prelegenci podejmowali istotne kwestie z zakresu polityki bezpieczeństwa, mające odzwierciedlenie w aktualnej sytuacji międzynarodowej, m.in. związane z sytuacją na Ukrainie, polityką bezpieczeństwa Unii Europejskiej i państw członkowskich, problemami bezpieczeństwa w Europie Środkowej i Wschodniej, wybranymi aspektami polityki bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej, problemami bezpieczeństwa ekonomicznego oraz polityki bezpieczeństwa w ujęciu wewnętrznym.

W każdej sesji uczestnicy konferencji mieli możliwość zadawania pytań referentom oraz okazję do wymiany poglądów i konstruktywnej dyskusji naukowej. Na zakończenie konferencji dr hab. Marek Delong podziękował w imieniu komitetu organizacyjnego wszystkim uczestnikom, podsumował toczące się obrady oraz wygłoszone referaty. Uczestnicy konferencji uznali, że spotkanie przyniosło wiele istotnych ustaleń naukowych związanych ze współczesną polityką bezpieczeństwa oraz stało się impulsem do dalszej współpracy ekspertów zajmujących się tą problematyką. O tym, że przedsięwzięcie należy uznać za udane, świadczą gorące podziękowania składane przez uczestników na ręce komitetu organizacyjnego w ciągu kilku następnych dni po zakończeniu konferencji, która zaowocowała również nowymi kontaktami naukowymi w środowisku badaczy polityki bezpieczeństwa